بازتاب

فایننشال تایمز: ایران به حضور پرقدرت در سوریه ادامه می‌دهد

سفر رئیس‌جمهور ایران به سوریه که برای تحکیم روابط دوجانبه انجام می‌شود، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های غربی و صهیونیستی داشته است. صهیونیست‌ها این سفر را پس از گذشت ۱۲ سال از بحران سوریه مهم ارزیابی کرده و نسبت به عواقب آن برای این رژیم ابراز نگرانی کردند.

سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور دیروز در رأس هیئتی بلندپایه از مقامات وارد دمشق پایتخت سوریه شد و مورد استقبال بشار اسد، رئیس‌جمهور این کشور قرار گرفت. در این سفر دو روزه قرار است مقامات دو کشور بر سر موضوعات مختلف اقتصادی و امنیتی گفت‌وگو کنند و بررسی مسائل منطقه‌ای هم از جمله محورهای این دیدارها خواهد بود. سفر رئیسی به سوریه که نخستین سفر یک مقام ارشد ایرانی پس از ۱۲ سال به شمار می‌رود بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشته است.

شبکه الجزیره با پوشش این رویداد تاریخی، به نقل از محمد جمشیدی، معاون سیاسی رئیس‌جمهور اعلام کرد: «این سفر نشانه‌ای مبنی بر پیروزی استراتژیک ایران در منطقه است. روزنامه فایننشال تایمز با بیان اینکه بعد از طی یک دوره بحرانی، زمان بازسازی سوریه فرا رسیده است، از نفوذ ایران بر متحد قدیمی خود نوشت و تأکید کرد: «سفر رئیسی حاوی این پیام است که ما بشار اسد را در قدرت نگه داشتیم و به حضور پررنگ خود در منطقه ادامه می‌دهیم.» خبرگزاری رویترز هم با اشاره به اینکه این نخستین سفر یکی از رؤسای جمهور ایران به سوریه از آغاز جنگ در این کشور است، نوشت: «با برخورداری از حمایت نظامی و اقتصادی ایران و سوریه، اسد بار دیگر کنترل بخش اعظم سوریه را از معارضانی پس گرفت که از سوی کشورهای منطقه حمایت می‌شدند؛ کشورهایی که اکنون به دنبال گفت‌وگو با او هستند.» دویچه‌وله هم با انتشار گزارشی مفصل درباره هیئت همراه و اهداف سفر رئیسی به دمشق، نوشت: ایران نقشی بزرگ در دفاع از دولت سوریه ایفا کرده است.

خبرگزاری آسوشیتدپرس هم با انتشار تصاویری از ورود رئیسی به دمشق، به نقش کلیدی ایران در موفقیت‌های نظامی سوریه در مقابله با تروریست‌ها اشاره کرد و همزمانی این دیدار را با بهبود مناسبات ایران و عربستان از یک سو و کشورهای عربی و دمشق از سوی دیگر حائز اهمیت دانست.

■ صهیونیست‌ها نگران شدند

سفر رئیسی به بیخ گوش سرزمین‌های اشغالی، موجی از نگرانی را در بین صهیونیست‌ها به راه انداخته است و رسانه‌های این رژیم نتوانستند به‌راحتی از کنار این مسئله عبور کنند. کانال ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی در گزارشی اعلام کرد: «سفر رئیسی به سوریه رخدادی بسیار خاص و استثنایی است و باید تل‌آویو را نگران کند، به ویژه اینکه نخستین سفر مقامی در قامت ریاست‌جمهوری ایران به سوریه، از آغاز جنگ در این کشور است.» در این گزارش آمده است: «رئیسی در این سفر دو روزه سلسله دیدارهایی را با بشار اسد خواهد داشت. همچنین وی خارج از پروتکل‌های مرسوم در این دیدارها، قرار است سفری به مناطق نظامی در سوریه نیز داشته باشد.» این شبکه صهیونیستی در ادامه گزارش خود نوشت: «ایران خواستار یکپارچه‌سازی محور امتداد یافته از ایران به حزب‌الله، حماس و جهاد اسلامی است و تقویت این محور، در راستای راهبرد جدید تهران در ارتباط با سیاست‌های خاورمیانه‌ای این کشور قرار دارد.»

روزنامه هاآرتص نیز گزارش مفصلی را به سفر رئیسی به دمشق و دیدار با بشار اسد اختصاص داد و نوشت: «این سفر در برهه‌ای انجام می‌شود که برخی کشورهای عرب از جمله مصر و عربستان سعودی، درهای دوستی را به روی اسد گشوده‌اند.» روزنامه اسرائیل‌هیوم هم با استناد به سخنان رئیسی در گفت‌وگو با شبکه المیادین، نوشت: «رئیسی در سخنان خود اسرائیل را تهدید کرد و درباره از سرگیری روابط با عربستان هم گفت که دشمنان از احیای روابط از جمله رژیم صهیونیستی عصبانی هستند.»

روزنامه یدیعوت آحارونوت نیز نوشت: «امروز رئیس‌جمهور ایران به سوریه سفر کرد، پاسخ مهم به غزه نه تنها لازم بود بلکه فرصت بسیار خوبی بود تا بازدارندگی آسیب دیده در جبهه شمالی را بازگردانیم اما فرصت از دست رفت، یعنی کار به درستی مدیریت نمی‌شود.»

روعی کایس، رئیس بخش جهان عرب شبکه «کان» در توئیتی اظهارات رئیس‌جمهور ایران را نگران کننده خواند و نوشت: «رئیسی درباره سفر خود به سوریه گفت، ما به صراحت از همه جبهه‌های محور مقاومت حمایت می‌کنیم و سفر من به سوریه نیز در چارچوب همین حمایت است. برای تقویت جبهه مقاومت تلاش می‌کنیم و در آن تردید نخواهیم کرد.» یونی بن‌مناحیم، کارشناس امور راهبردی رژیم صهیونیستی هم با تشریح سیاست ایران مبنی بر منزوی‌سازی رژیم صهیونیستی، سفر رئیسی به سوریه را هشداری برای تل‌آویو ارزیابی کرده است. همچنین رسانه‌های عبری به نقل از عاموس گیلعاد، ژنرال ذخیره ارتش صهیونیستی درباره اهمیت سفر رئیسی به سوریه اعلام کردند: «ایرانی‌ها احساس می‌کنند که اسرائیل ضعیف شده است؛ آنها باور نمی‌کنند و چشمان خود را می‌مالند و تعجب می‌کنند که یهودیان را چه شده است که خود را تضعیف می‌کنند.»

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در ماه‌های گذشته تلاش زیادی کرد تا بتواند کشورهای عربی را به سمت عادی‌سازی روابط با این رژیم کشانده و ایران را در منطقه منزوی کند اما این تحرکات نتیجه عکس داد و عربستان سعودی و دیگر اعراب به سمت تهران و دمشق متمایل شدند. بنابراین، تقویت مناسبات ایران و سوریه و همزمان بازگشت کشورهای عربی به سوریه پس از ۱۲ سال، مقامات تندرو تل‌آویو را به شدت نگران کرده است که این روزها نه در داخل سرزمین‌های اشغالی آرامش دارند و نه در بیرون.

چشم‌انداز

احتمال دیدار نیروهای درگیر سودان در جده

در پی فشارهای جهانی برای توقف درگیری‌ها در سودان فرماندهان ارتش و نیروهای واکنش سریع این کشور موافقت خود را با آتش‌بس جدید یک هفته‌ای این کشور اعلام کردند، مسئولانی از دو طرف نیز گفتند که احتمالاً مذاکرات درباره آتش‌بس در شهر جده عربستان برگزار شود.

باوجود موافقت ارتش سودان و نیروهای واکنش سریع با آتش‌بس، درگیری‌های پراکنده بین دو طرف کماکان ادامه دارد. به گزارش روزنامه رأی‌الیوم، نیروهای واکنش سریع سودان روز چهارشنبه در بیانیه‌ای اعلام کردند: نیروهای ما در تعدادی از پایگاه‌های خارطوم مقابل حملات هوایی و توپخانه‌ای به غیرنظامیان ایستادگی کردند و توانستند یک هواپیما را سرنگون کنند. نیروهای ما همچنان به خارج کردن هیئت‌های دیپلماتیک و اتباع کشورهای دوست و برادر و بازگشایی گذرگاه‌ها برای تسهیل تردد شهروندان ادامه می‌دهند.»

همچنین جنگنده‌های ارتش دیروز در آسمان خارطوم و خارطوم بحری به پرواز درآمدند که نیروهای واکنش سریع با سامانه‌های دفاع زمینی از اطراف کاخ ریاست جمهوری با آن مقابله کردند. همچنین صدای دو انفجار در شمال خارطوم بحری به‌رغم اعلام آتش‌بس شنیده شد. این در حالی است که دولت سودان جنوبی اعلام کرد، طرف‌های درگیر با آتش‌بس به مدت یک هفته از چهارم تا یازدهم ماه می‌موافقت کرده‌اند. از سوی دیگر، شمس‌الدین الکباشی، عضو شورای حاکمیتی سودان هم اعلام کرد که مذاکرات مستقیمی در جده برای بررسی آتش‌بس با مشارکت نمایندگانی از نیروهای واکنش سریع برگزار خواهد شد. وی گفت که آنها هرگز با حمیدتی، فرمانده نیروهای واکنش سریع بر سر یک میز نمی‌نشینند. الکباشی گفت: دو طرح برای پایان جنگ سودان از سوی امریکا و عربستان و ایگاد به ما ارائه شد و ما از آن استقبال کردیم. این دو طرح با هدف مذاکره با حمیدتی نبود. ما از طرح امریکا و عربستان استقبال کردیم، چرا که درباره آتش‌بسی صحبت می‌کند که چند بار محقق شد اما شبه‌نظامیان حمیدتی آن را نقض کردند.

پهپادپرانی زلنسکی بالای سقف کرملین

مسکو: در زمان و مکان مقتضی پاسخ می‌دهیم

گزارش یک
علی قنادی

حمله پهپادی به کاخ کرملین که روسیه آن را تلاش تروریستی اوکراین برای ترور ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه تعبیر کرده، نافرجام ماند. این حمله در نخستین ساعات بامداد دیروز اتفاق افتاد و مسکو خبر آن را با حدود ۱۲ ساعت فاصله، حوالی ظهر دیروز اعلام و تأکید کرد حق انتقام را در «مکان و زمان مقتضی» برای خود محفوظ می‌داند.

دفتر مطبوعاتی ریاست‌جمهوری روسیه چهارشنبه ظهر اعلام کرد که یک جفت پهپاد اوکراینی، سحرگاه چهارشنبه به محل اقامت ولادیمیر پوتین در کرملین حمله کرده است. کرملین این حادثه را «اقدامی تروریستی» خوانده و گفته که ولادیمیر پوتین در این حمله پهپادی آسیبی ندیده است. ریانووستی گزارش کرده که پوتین هنگام حمله در محل اقامت خود در نووا‌واگاریوو در خارج از مسکو مشغول به کار بوده است. بر اساس گزارش خبرگزاری تاس، در بیانیه کرملین در مورد حمله سحرگاه چهارشنبه آمده است: «شب گذشته رژیم کی‌یف تلاش کرد با هواپیماهای بدون سرنشین به اقامتگاه رئیس‌جمهور فدراسیون روسیه در کرملین حمله کند. »مسکو این حمله را «یک اقدام تروریستی برنامه‌ریزی شده و سوءقصد به جان رئیس‌جمهور فدراسیون روسیه، دانسته که در آستانه روز پیروزی(رژه ۹ مه) که در آن حضور مهمانان خارجی نیز برنامه ریزی شده است، انجام شد.»

در ویدئویی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، اصابت یک پهپاد به گنبدی بالای کاخ کرملین دیده می‌شود. با توجه به اینکه «دیمیتری پسکوف» سخنگوی ریاست جمهوری روسیه از رهگیری و نابودی دو هواپیمای بدون سرنشین اوکراینی پیش از رسیدن به کرملین صحبت کرده، می‌توان حدس زد که مجموع پهپادها سه فروند بوده که دو فروند قبل از اصابت، رهگیری و منهدم شده و یک فروند به گنبدی بالای کاخ، محل نصب پرچم روسیه اصابت کرده است. ویدئوی منتشر شده نشان می‌دهد که این پهپاد، به‌رغم اصابت، خسارت قابل‌ملاحظه‌ای به کرملین وارد نکرده است. کرملین در بیانیه خود گفته است: «از سقوط قطعات [پهپاد] و پراکنده شدن آنها در قلمرو کرملین، به کسی آسیب نرسیده و خسارت مادی وارد نشده است.» به گفته کرملین، این پهپادها را ارتش و سرویس‌های ویژه روسیه سرنگون کرده‌اند. با وجود اینکه روسیه، اوکراین را متهم این حمله می‌داند ولی دفتر ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، گفته که کی‌یف «هیچ ارتباطی با حملات پهپادی به کرملین» ندارد. میخایلو پودولیاک، مشاور رئیس‌جمهور اوکراین گفت: «اوکراین به کرملین حمله نمی‌کند، زیرا این کار هیچ مشکل نظامی را حل نمی‌کند.» آنتون گراشچنکو، مشاور وزیر امور داخلی اوکراین، این عملیات را به مخالفان داخلی مسکو نسبت داده و به الجزیره گفته که احتمالاً پارتیزان‌های روسی پشت این حمله ادعایی بوده‌اند. او در توئیتر نوشته است: «اطلاعات نشان می‌دهد که پهپاد [حمله کرده به کرملین] را پارتیزان‌های روسی از منطقه مسکو به فضا پرتاب کرده‌اند.» آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه امریکا هم گفت که نمی‌تواند اتهام روسیه درباره اوکراین برای ترور پوتین را تأیید کند. او گفت که هر خبری را که از کرملین برسد با دیده تردید خواهد نگریست. بلینکن که در پاسخ به خبرنگاران صحبت می‌کرد، در پاسخ به این سؤال که اگر اوکراین تصمیم به حمله به خاک روسیه بگیرد، آیا امریکا از آن انتقاد خواهد کرد، گفت اینها تصمیماتی است که اوکراین باید در مورد نحوه دفاع از خود اتخاذ کند.

> شان بل: حمله ادعایی «نقص بزرگ» دفاعی کرملین را نشان داد و «واقعیت خشن جنگ» را به آستانه مردم روسیه کشید، در حالی که آنها آماده می‌شوند روز سه‌شنبه(۹ مه) را جشن بگیرند

■ توانایی نفوذ به عمق روسیه؟

سخنگوی کرملین بعد از حمله پهپادی گفت که شهردار مسکو از روز چهارشنبه استفاده از هرگونه پهپاد و کوادکوپتر را ممنوع اعلام کرده ولی برنامه‌های پوتین در اثر این حمله تغییری نکرده و رژه ۹ مه نیز طبق برنامه انجام خواهد شد. روس‌ها ۹ مه را روز پیروزی اتحاد جماهیر شوروی بر آلمان نازی می‌خوانند که یادبود آن سالانه برگزار می‌شود. برخی ناظران همزمانی این حمله پهپادی با ۹ مه را معنادار می‌دانند، به خصوص که اوکراین خود را برای یک عملیات علیه روس‌ها نیز آماده می‌کند. از این جهت، به نظر می‌رسد حمله پهپادی به کرملین، نوعی هشدار از سوی کی‌یف درباره توانایی برای نفوذ به عمق خاک روسیه و ضربه‌پذیری مسکو باشد، به خصوص که در روزهای اخیر نیز مجموعه‌ای از حملات خرابکارانه در روسیه انجام شده است. دیروز همزمان با انتشار خبر حمله پهپادی به کرملین، شمار زیادی از آتش‌نشان‌های روس با آتش‌سوزی بزرگی مقابله کردند که مقامات روسیه علت آن را سقوط یک پهپاد اوکراینی در یک پایانه نفتی در سمت روسی پل کریمه اعلام کرده‌اند. یک انفجار دیگر هم باعث شد یک قطار باری در منطقه بریانسک روسیه در مرز اوکراین از ریل خارج شود. سه‌شنبه شب همچنین ارتش اوکراین با پنج پهپاد به پایگاه نظامی ارتش روسیه در بریانسک حمله کرد. دو پهپاد سرنگون شد، دو فروند به پایگاه ضربه زدند و وضع یک پهپاد نامشخص است. در چنین فضایی، یک تحلیلگر نظامی معتقد است که حمله هواپیمای بدون سرنشین ادعا شده به کرملین در یک شب ممکن است از نظر نظامی مهم نباشد اما به طور نمادین «بزرگ» است. شان بل، بازنشسته نیروی هوایی به اسکای‌نیوز گفته که حمله ادعایی «نقص بزرگ» دفاعی کرملین را نشان داد و «واقعیت خشن جنگ» را به آستانه مردم روسیه کشید، در حالی که آنها آماده می‌شوند روز سه‌شنبه(۹ مه) را جشن بگیرند. بل می‌گوید: «از این نظر نمادین، این کاملاً بزرگ است.» بل می‌گوید که این حمله «برای پوتین، که می‌دانیم کمی هم نگران امنیت خود است، به وضوح نشان داد که اوکراین می‌تواند دستش را دراز کند و او را لمس کند، حتی زمانی که در قلعه کرملین است.»

■ مسکو زلنسکی را هدف می‌گیرد؟!

اینکه مسکو این عملیات را چطور پاسخ خواهد داد نیز حائز اهمیت است. دیمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین گفته که روسیه این اقدام را یک حمله تروریستی از جانب اوکراین دانسته و این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که هر طور صلاح می‌داند، اقدامات تلافی‌جویانه انجام دهد. میخائیل شرمت، قانونگذار که نماینده کریمه در مسکو است، به رسانه دولتی روسیه گفته که کرملین باید دستور حمله موشکی به اقامتگاه زلنسکی در کی‌یف را بدهد. همچنین پاول فلگنهاور، تحلیلگر دفاعی روس که به عنوان یک افسر ارشد تحقیقاتی در آکادمی علوم شوروی خدمت کرده در گفت‌وگو با الجزیره پیش‌بینی کرده که نیروهای روسی در اوکراین «ممکن است در تلافی به دفاتر ریاست جمهوری در مرکز کی‌یف حمله کنند.»

گزارش ۲

دست خالی، نتانیاهو را وادار به آتش‌بس فوری کرد

تبادل آتش میان مقاومت فلسطین و صهیونیست‌ها در پی شهادت یکی از رهبران مقاومت به دنبال اعتصاب غذا، در حالی به آتش‌بس منتهی شد که حماس تأکید دارد مبارزه با اشغالگران تداوم خواهد داشت اما نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که با موجی از بحران‌های داخلی احاطه شده، اعلام کرد که برنامه‌ای برای ادامه متشنج کردن اوضاع ندارد.

در پی شهادت خضر عدنان از رهبران جنبش جهاد اسلامی، مقاومت دهها موشک به سمت نقاط غلاف غزه (شهرک‌های اطراف غزه) شلیک کرد. رسانه‌های عبری عصر سه‌شنبه اعلام کردند که در نتیجه گلوله‌باران اخیر نیروهای مقاومت به شهرک‌های مرزی نوار غزه، سه شهرک‌نشین اسرائیلی زخمی شدند. جنگنده‌های رژیم صهیونیستی نیز حملات گسترده‌ای را به مناطق مختلف نوار غزه انجام دادند. وزارت بهداشت فلسطین در نوار غزه شهادت یک شهروند فلسطینی را تأیید کرد. دیشب، مصر و قطر با جنبش مقاومت اسلامی (حماس) و شخص اسماعیل هنیه، رئیس دفتر این جنبش برای حصول آتش‌بس در تماس بودند. یک منبع در مقاومت فلسطین سحرگاه دیروز از توافق آتش‌بسی که بین گروه‌های فلسطینی و اشغالگران اسرائیلی آغاز شده، خبر داد. او به الجزیره گفت: «پس از تماس‌های فشرده‌ای که در ساعات گذشته صورت گرفت، بلافاصله آتش‌بس میان گروه‌های فلسطینی و رژیم اشغالگر اسرائیل آغاز شد.» وی خاطرنشان کرد: «توافق آتش‌بس نتیجه میانجیگری طرف‌ها برای توقف تجاوزات اسرائیل است.» رسانه‌های محلی اعلام کردند که آتش‌بس در غزه مشروط به تعهد رژیم صهیونیستی به بمباران نکردن هیچ مکان یا هدفی در نوار غزه است. این رسانه‌ها افزودند آتش‌بس متقابل و همزمان است. طبق گزارش رسانه‌های عبری، آتش‌بس با میانجیگری مصر از ساعت ۴ صبح به وقت محلی اجرایی شده است. حدود یک ساعت پس از اجرایی شدن این توافق، خبرنگار الجزیره از شلیک دو موشک از نوار غزه خبر داد، در حالی که ارتش اسرائیل اعلام کرد، آژیرهای هشدار در مناطق اطراف غزه به صدا درآمد.

■ واهمه صهیونیست‌ها از تقابل با ایران

پس از آتش‌بس، سخنگوی حماس عملکرد اتاق عملیات مشترک مقاومت در نبرد پاسخ به شهادت خضر عدنان پس از اعتصاب غذای هشتاد و هفت روزه وی را ستود. این مقام حماس افزود: «اتاق عملیات مشترک یک وحدت میدانی افتخارآمیز ملی را در این دور علیه اشغالگران ارائه کرد.» سخنگوی جنبش جهاد اسلامی نیز با بیان اینکه یک دور رویارویی با اشغالگران به پایان رسیده، اما راه مقاومت ادامه دارد و متوقف نخواهد شد، گفت: «مقاومت در پاسخ به شهادت شهید خضر، یک الگوی وحدت موضع را ارائه کرد.» هنیه تأکید کرد که مقاومت حتی یک لحظه هم از انجام وظیفه خود در نبرد با اشغالگران به ویژه در غزه درنگ نکرده است. مقاومت با عملکرد یکپارچه کنونی خود ثابت کرد که اعتبار راهبردی مردم فلسطین، اسیران فلسطینی و مقدسات اسلامی بوده و برای هرگونه سناریوی احتمالی در نبرد با دشمن آمادگی دارد. وی خاطرنشان کرد: «به تمام واسطه‌ها تأکید کردیم که پیکر شهید خضر عدنان باید به خانواده‌اش تحویل داده شود تا مورد تجلیل و تکریم قرار گیرد.» پیش از این، حازم قاسم، سخنگوی جنبش حماس با تقدیر از پاسخ «اتاق عملیات مشترک» گروه‌های مقاومت فلسطین در غزه به تجاوزگری و جنایت‌های رژیم صهیونیستی تأکید کرد که حماس همچنان شمشیر و سپر ملت فلسطین باقی خواهد ماند.

> صهیونیست‌ها مدعی شده‌اند که نتانیاهو به تمام میدان‌ها و تمام جبهه‌های مقابل اسرائیل توجه دارد و می‌خواهد به گونه‌ای خاص برای ضربه زدن به زیرساخت‌های «دشمن» در غزه و نه فراتر از آن، پاسخ دهد

اما موضع صهیونیست‌ها به گونه‌ای دیگر بود. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که همچنان از مهار سیل نارضایتی‌های داخلی از دولتش ناتوان است، گفت که برنامه‌ای برای تشدید اوضاع و آغاز عملیات بزرگ در غزه ندارد. صهیونیست‌ها مدعی شده‌اند که نتانیاهو به تمام میدان‌ها و تمام جبهه‌های مقابل اسرائیل توجه دارد و می‌خواهد به گونه‌ای خاص برای ضربه زدن به زیرساخت‌های «دشمن» در غزه و نه فراتر از آن، پاسخ دهد. بر اساس دیدگاه امنیتی نتانیاهو که به‌طور کامل رهبران امنیتی اسرائیل از آن حمایت می‌کنند، اسرائیل در حال حاضر نگران به تعویق انداختن رویارویی احتمالی است که می‌تواند ایران را نیز به نبرد بکشاند.

■ انتقاد اروپا و سازمان ملل از صهیونیست‌ها

جوزف بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز سه‌شنبه در اولین دیدار خود با «الی کوهن» وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی در «بروکسل» پایتخت بلژیک از تل‌آویو درخواست کرد تا «اقدامات یکجانبه» علیه فلسطینیان را که احتمالاً به افزایش تنش‌های بیشتر در قلمروهای فلسطینیان منجر می‌شود، متوقف کند. فرحان الحق، معاون سخنگوی سازمان ملل متحد روز سه‌شنبه گفت که آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل با نگرانی وضعیت پس از شهادت خضر عدنان را دنبال می‌کند. به اعتقاد او، مقامات اسرائیلی باید انجام تحقیقات کامل را درباره ابهامات شرایط مرگ عدنان تضمین کنند.» این سخنگوی سازمان ملل افزود که دبیرکل سازمان ملل بار دیگر از اسرائیل خواست به بازداشت‌های اداری پایان دهد؛ یا همه بازداشت‌شدگان اداری را فوراً تفهیم اتهام و در دادگاه محاکمه کند یا بدون تأخیر آنها را آزاد کند.

نگاه

هادی محمدی

واشنگتن به دنبال کانالیزه کردن مناسبات با طالبان

شاید بتوان گفت که امریکایی‌ها در تعاملات و مناسبات جهانی با کشورها یا قابلیت و قدرت مدیریت بحران‌ها، هیچ وقت تا این حد ناتوان و عاجز نبوده‌اند که برای تحقق نسبی رؤیاها و اهداف‌شان، هیچ ابزار و گزینه مستقیم و ذاتی نداشته باشند و مجبور شوند از سازمان‌های بین‌المللی به‌عنوان ویترین پنهان برای وجاهت‌سازی اقدامات‌شان در جهان استفاده کنند.

مراکز مطالعاتی و مقامات راهبردی- امنیتی امریکا تأکید کرده‌اند که فرسایش قدرت امریکا در دو پرونده افغانستان و عراق، آنان را به ناتوانی امروز رسانده است و فراموش نمی‌کنیم که از عراق، شبانه فرار کردند و از گروه‌های مقاومت عراقی خواهش کردند به کاروان‌های فراری آنها به کویت حمله نکنند. از افغانستان هم آنچنان دستپاچه فرار کردند که تا مدتی، از این سرافکندگی تحت فشار افکار عمومی داخلی و بین‌المللی بودند. امروز امریکا، در مذاکرات مستقیم با طالبان در افغانستان که در دوحه قطر انجام گرفته و در امارات ادامه یافته یا از طریق هندی‌ها، ژاپنی‌ها، اماراتی‌ها و پاکستانی‌ها به جایی نرسیده و به شرایطی دچار شده که آبروی سازمان ملل را به حراج گذاشته و دستگاه‌های کمک‌رسان را به جاسوس و نبض‌گیر طالبان تبدیل کرده و برای اینکه ابتکار عمل منطقه‌ای ایران، روسیه و چین و همسایگان در مدیریت تحولات افغانستان را به مدیریت خود درآورد، سازمان ملل را مأمور کرده‌است تا طی نشستی با نمایندگان ویژه کشورها، گزارشی برای نشست نوامبر ۲۰۲۳ آماده نموده و مقدمات یک قطعنامه فصل هفتمی و حقوق بشری را مهیا کند و بدین‌شکل، مناسبات بقیه کشورها را با افغانستان در نظارت و مدیریت خودشان قرار دهد. هرچند این رؤیاپردازی از مسیر شورای امنیت سازمان ملل می‌گذرد و دو عضو اصلی آن، هدف سیاست‌های تحریک‌آمیز و تنش‌ساز امریکا قرار دارند (روسیه و چین)، ولی در عین حال طی نشست روزهای اول و دوم ماه می در دوحه در روزهای گذشته، گوترش نشست خود را با نمایندگان کشورها برگزار کرد که حاصل آن، نه‌تنها کمکی به اهداف رؤیایی امریکا نمی‌کند، بلکه حضور فعال ایران و حمایت روسیه و سپس چین و هند از دیدگاه‌های ایران، از فرصت‌های تحرک امریکا کاسته و در عمل باید انتظار داشت گزارش گوترش، دبیرکل سازمان ملل در مورد افغانستان، ناچار در مسیری قرار گیرد که ابتکار و نقش کشورهای منطقه‌ای را نمی‌تواند نادیده بگیرد و اهداف امریکا را محقق کند. سازمان ملل نیز، چه برای آموزش دختران و چه اشتغال زنان افغانستانی که مستمسک شعار حقوق بشری امریکا و غربی‌هاست، یا دیگر موضوعات بشردوستانه، ناچار است با ایران همکاری کند. نکته مهم این است که طالبان درک درستی از توان و نقش ایران در خنثی کردن برنامه‌های امریکایی داشته باشد و رویکرد شایسته‌ای از خود نشان دهد.

اخبار کوتاه

■ ادعای ضدایرانی وزیر خارجه صهیونیست‌ها

وزیر خارجه رژیم صهیونیستی در سفر به بروکسل، با تکرار اتهام‌زنی‌ها علیه تهران، مدعی شد که اتحادیه اروپا به مواضع تل‌آویو درباره ایران نزدیک شده است. بنابر گزارش الشرق‌الاوسط، الی کوهن طی پستی در توئیتر ادعا کرد که مقامات اروپایی به موضع تل‌آویو در خصوص ایران نزدیک شده‌اند و در دیدار با روبرتا میتسولا، رئیس پارلمان اروپا، درباره شیوه‌های مقابله با برنامه‌های هسته‌ای ایران، درج نام سپاه پاسداران در فهرست تروریسم اتحادیه اروپا و ادعاهای طرح شده درباره «برنامه‌ریزی ایران برای حمله به یهودیان و اسرائیلی‌ها در خاک اروپا» گفت‌وگو کرده است.

■ فراخوان اتحادیه‌های فرانسوی برای دور جدید اعتصاب

اتحادیه‌های کارگری فرانسه برای برگزاری تظاهرات سراسری بزرگ دیگری علیه سیاست‌های دولت امانوئل ماکرون در تاریخ ششم ژوئن (۱۶ خرداد) فراخوان دادند. بنابر گزارش رویترز، اتحادیه‌های کارگری فرانسه روز سه‌شنبه برای برگزاری دور جدیدی از اعتراضات سراسری علیه تصمیم امانوئل ماکرون رئیس‌جمهور این کشور برای افزایش سن بازنشستگی و رساندن آن به ۶۴ سال فراخوان صادر کردند. این اتحادیه‌ها با علم به اینکه دولت فرانسه قابلیت آنها را در حفظ و تداوم موضع متحد آنها زیر نظر دارد عمداً در صدر بیانیه خود نوشتند: «همچنان متحد، پرشمار و مصمم برای لغو قانون بازنشستگی و پیشرفت اجتماعی.»

■ بازگشایی دفتر ناتو در ژاپن

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) قرار است دفتر رابط در ژاپن برای تسهیل مشاوره در منطقه هند-اقیانوسیه بازگشایی کند. به گزارش رویترز، این دفتر رابط، تسهیلات لازم را برای گفت‌وگوی شرکای امنیتی ناتو از جمله استرالیا، کره‌جنوبی و نیوزیلند با توجه به چالش‌های ژئوپلتیکی از سوی چین و روسیه ممکن خواهد ساخت. دفتر پیشنهاد شده در توکیو قرار است سال آینده بازگشایی شود اما هنوز جزئیات دقیقی درباره آن منتشر نشده است.

■ تایوان به دنبال همکاری با امریکا برای تولید نسل جدید جنگنده

رئیس شرکت بخش توسعه صنعت هوافضا و قراردادهای دفاعی تایوان گفت به دنبال همکاری با امریکا برای تولید داخلی جت‌های جنگنده پیشرفته نسل جدید هستیم. به گزارش رویترز، هو کائی هونگ، رئیس شرکت بخش توسعه صنعت هوافضا و قراردادهای دفاعی تایوان در مصاحبه با خبرنگاران در جلسه کارگروه صنعت دفاعی امریکا-تایوان در تایپه گفت این شرکت خواستار افزایش توانمندی فنی خود برای کمک به توسعه نسل بعدی جنگنده‌های تایوان است. وی در ادامه سخنانش افزود: «وقتی صحبت از توسعه نسل بعدی جنگنده‌ها می‌شود ما امیدواریم امریکا از تایوان حمایت کند و این حمایت شامل کمک در ساختن موتور، سیستم‌های کنترل، کنترل‌های محیطی و سایر موارد دیگر است که در ضمن فرصتی برای همکاری تایوان و امریکاست.»

■ تأکید مسکو بر نقش محوری خود در حل مناقشه قره‌باغ

روسیه روز سه‌شنبه همزمان با تلاش واشنگتن برای میانجیگری در بحران منطقه قره‌باغ بر نقش محوری خود در پادرمیانی بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان تأکید کرد. به گزارش یورونیوز، دیمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین گفت که گزینه «جایگزینی» برای روسیه در جایگاه میانجی بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان وجود ندارد. وی با اشاره به سند آتش‌بس امضا شده بین باکو و ایروان در سال ۲۰۲۰ افزود که «پایه حقوقی» دیگری برای حل مناقشه در ناگورنو قره‌باغ در دست نیست.

■ حمایت چین از حاکمیت نظامی میانمار

وزارت امور خارجه چین روز چهارشنبه تأکید کرد که پکن از میانمار در یافتن مسیر خود برای توسعه حمایت می‌کند و از جامعه بین‌الملل می‌خواهد به حاکمیت و استقلال این کشور احترام بگذارد. به گزارش رویترز، وزارت امور خارجه چین اعلام کرد: «چین از میانمار در یافتن مسیر توسعه با ویژگی‌هایی که با شرایط ملی این کشور سازگار است، حمایت می‌کند.» وی در این مذاکرات افزود: «چین از میانمار در پیشبرد روند گذار سیاسی‌اش حمایت می‌کند و پشتیبان احزاب مناسب و مربوطه است تا به طور مناسب به اختلافات رسیدگی شود و سازش ملی تحت چارچوب قانونی به دست آید.»